

ENERGIE VAN WORTELZAAD

Een optimale opkomst van peenzaad is de basis voor een goede teelt. Wanneer een goede opkomst wordt behaald is 80% van de opbrengstpotentie reeds gehaald. Dus de energie van het te oogsten product ontstaat bij het zaad. Rond de energie van zaad spelen meer zaken dan alleen kiemkracht. In deze factsheet wordt omschreven welke zaken te maken hebben met een optimaal kiemend zaadje.

Zaadactiviteit

Zaad is een natuurproduct. Dit betekent dat de vaak wisselende milieuomstandigheden van invloed zijn op het uiteindelijke resultaat. Het geven van exacte informatie omtrent de opkomst en andere eigenschappen van het zaad is daarom veelal niet mogelijk. De veredelaars werken daardoor met kwaliteitsnormen voor de verschillende zaadcategorieën. De activiteit van het zaad wordt beïnvloed door vier facetten: kiemsnelheid, kiemkracht, kiemenergie, en bruikbare planten:

De kiemkracht van zaad geeft het percentage zaden aan dat na een bepaald aantal dagen op een kiemtafel onder ideale omstandigheden een volwaardige kiemplant geeft. Er wordt op twee tijdstippen geteld, waardoor ook de langzaam kiemende zaden met weinig kiemenergie nog worden meegeteld. Voor het bepalen van de kiemkracht is een representatief monster nodig. De trekking van een monster en de bepalingmethode voor de kiemkracht wordt in het handboek voor

monsternamen van de International Seed Testing Association (ISTA) beschreven.

De kiemenergie is een maat voor de snelheid van kiemen en de vitaliteit van het zaad. De kiemenergie wordt op dezelfde manier bepaald als de kiemkracht, maar dan in een kortere periode. Kiemkracht zegt niets over de kiemenergie. Feitelijk wordt de kiemenergie bepaald om te kijken hoeveel zaden er na 6 dagen onder ideale laboratoriumomstandigheden zijn gekiemd. Een hoog percentage van het totaal betekent een goede kiemenergie.

Bruikbare planten zijn van belang voor zaad dat via een plantenkweker als plant in het productieveld wordt gebracht. Elk oogstseizoen kent z'n eigen verloop, waar het productieveld met planten die bloeien elk jaar net anders reageert. Het ene jaar heb je veel schermen aan een plant, waardoor je relatief meer bijschermen hebt ten opzichte van hoofdschermen.